Dzīvošana Alsungas vēja parka ainavā: vietējo iedzīvotāju pieredzes stāsti

Maija Bumbiere
e-pasts: bumbiere.maija@gmail.com

Izpētes vieta

Alsungas vēja parks un tā tuvējā teritorija

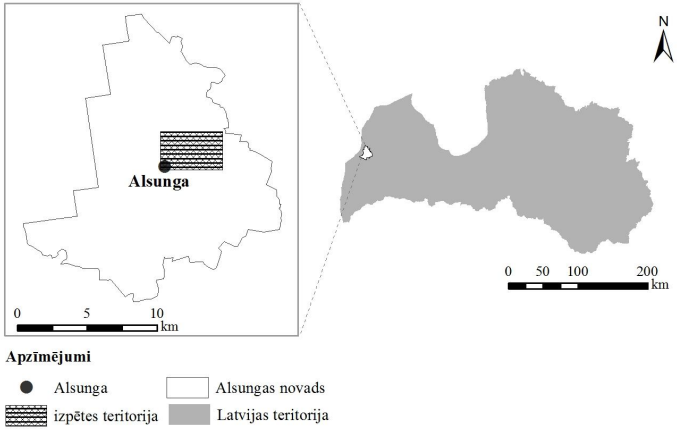

(izstrādājusi autore, izmantojot Envirotech 2013)

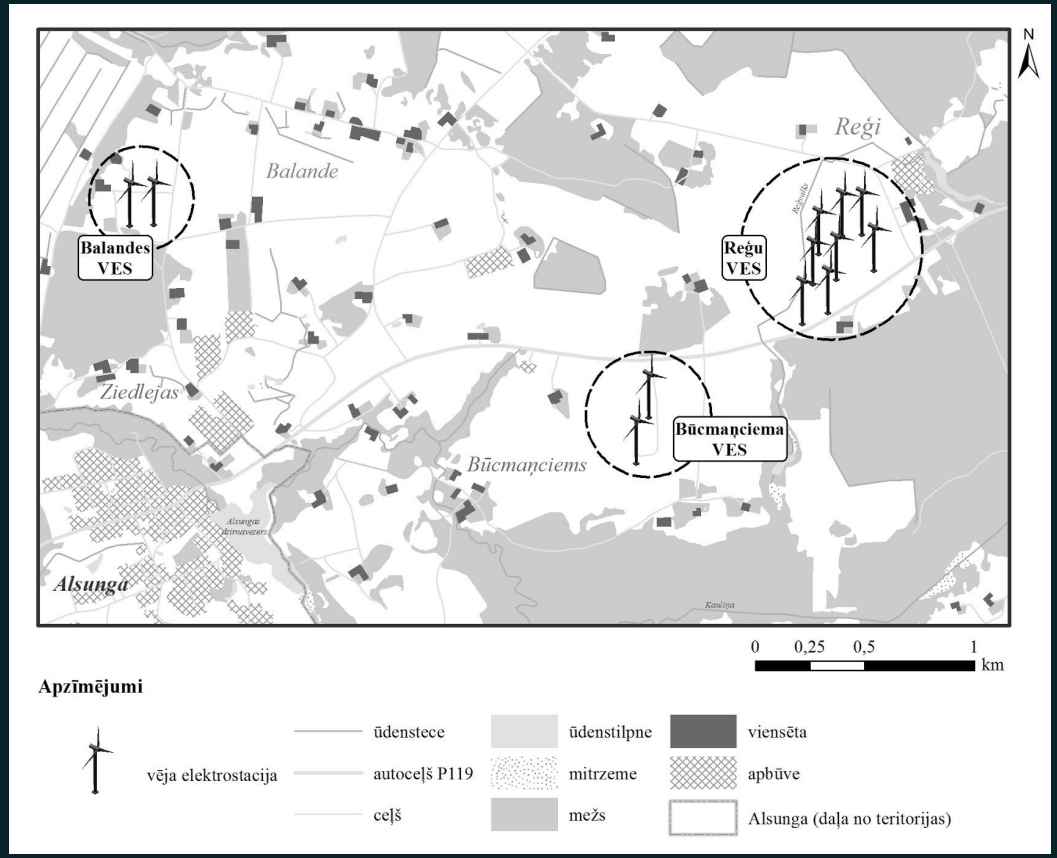

(izstrādājusi autore, izmantojot LĢIA 2011; LĢIA 2014)

Vai mēs spējam iztēloties, ko nozīmē dzīvot līdzās vēja parkam dienu no dienas, gadu no gada...

Daļēji strukturētās intervijas ar Alsungas vēja parkam tuvējo viensētu iedzīvotājiem

1. Priekšizpēte
2. Došanās uz izpētes vietu 2017. gada 20. un 21.jūlijā
3. Intervijas 11 viensētās
4. Audioierakstu transkripcija
5. Interviju analīze - kvalitatīvā kontentanalīze

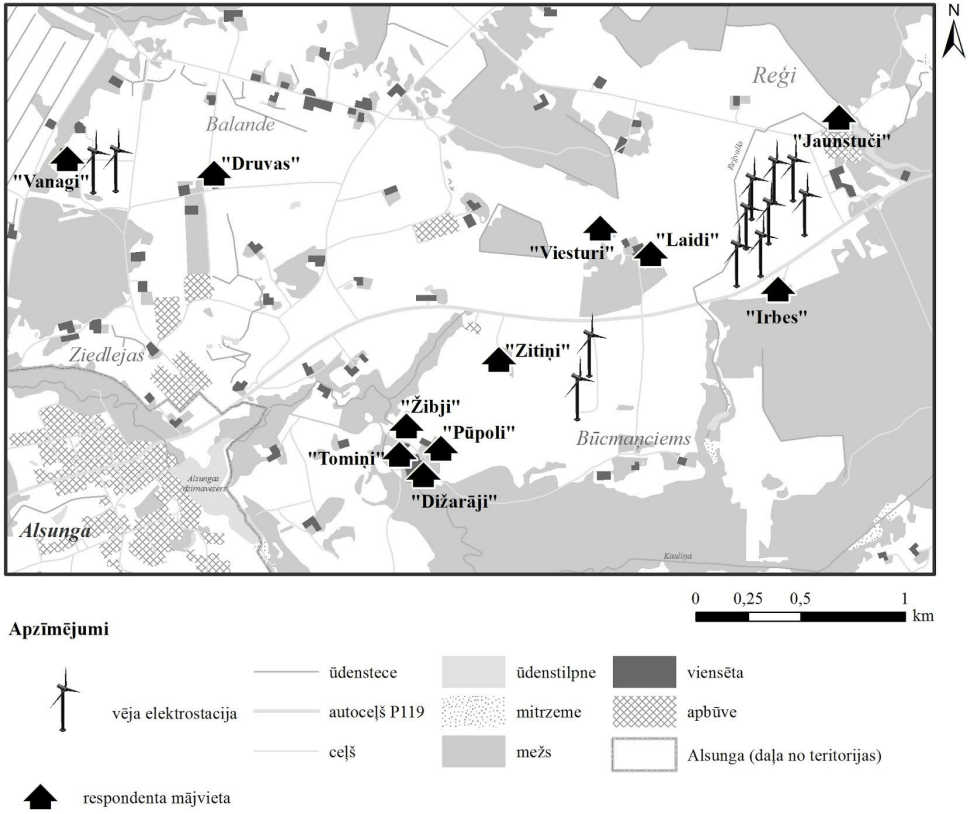

(izstrādājusi autore, izmantojot LĢIA 2011; LĢIA 2014; VZD 2018)

Ainavas identitātes dimensijas

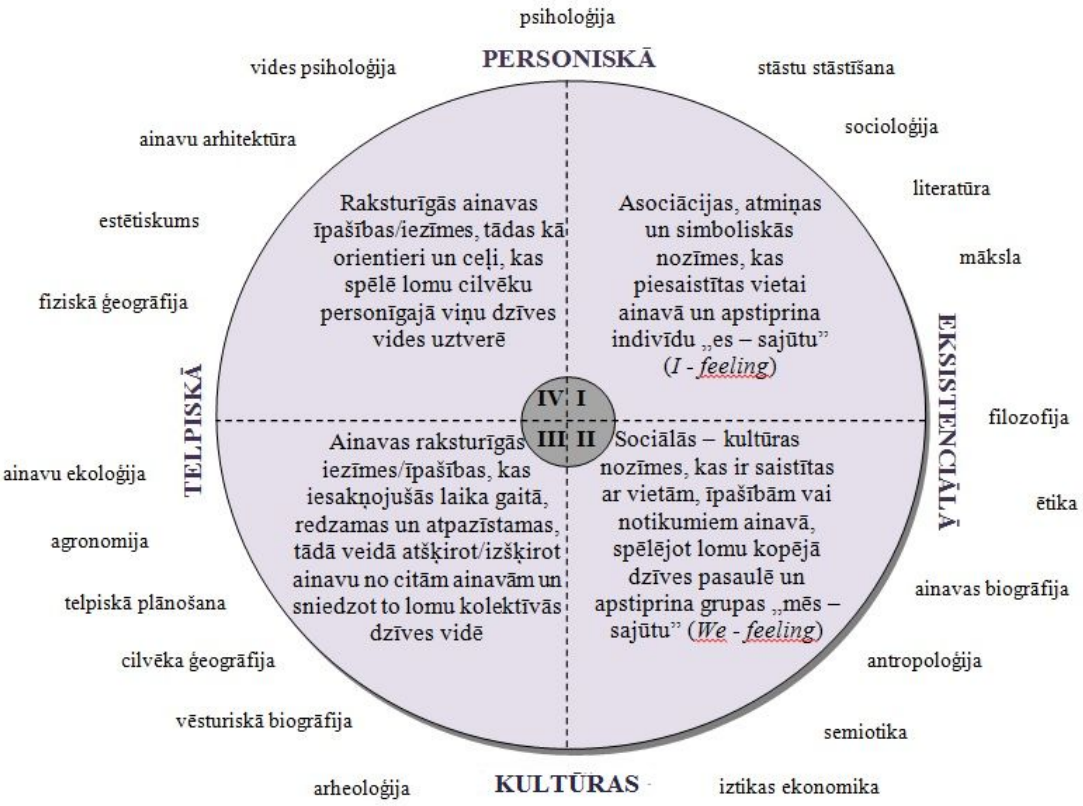

(autores atveidots pēc Stobbelaar & Pedroli 2011)

VES kā ainavas enkurobjekts

VES raksturīgs vietas elements

VES piedalās ainavisku skatu veidošanā

VES nereti kā kolektīvi nozīmīgs elements

VES nereti kā personīgi nozīmīgs elements / piedalās noskaņu veidošanā

Ainavas raksturojums

Rietumkursas ainavzeme

Ēdoles pauguraines ainavu apvidus

Alsungas urbanizētā ainavu telpa

Alsungas mozaīkveida pauguraines ainavu telpa

Reģu ainavu telpa
Balandes ainavu telpa
Būcmaņciema ainavu telpa
Ziedleju ainavu telpa

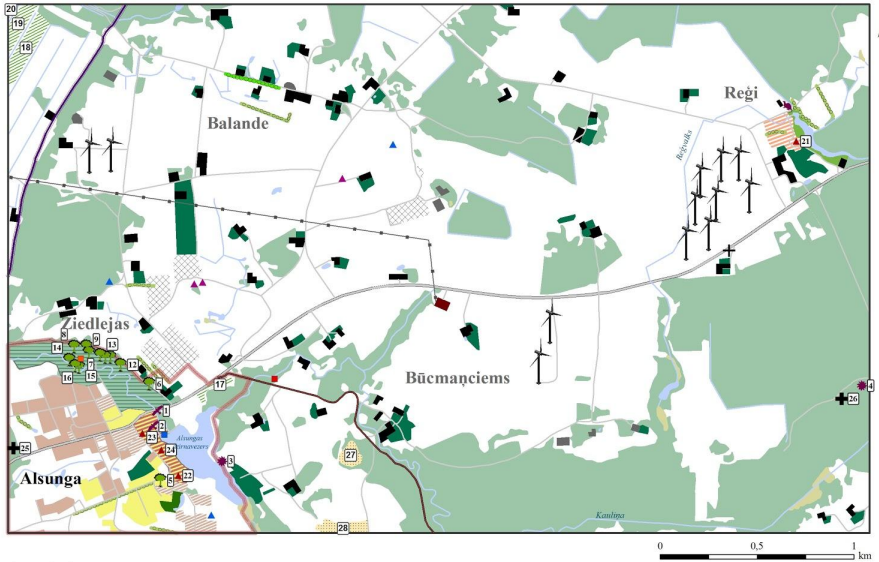

(izstrādājusi autore, izmantojot LĢIA 2014; LĢIA 2011; Dabas aizsardzības pārvaldes… S.a.; Svilpe et al. 2009a; Svilpe et al. 2009b; Svilpe et al. 2009c; Svilpe et al. 2009d)

Vizuāli pievilcīgie skati

Kritēriji

(pēc Bells, Nikodemus 2000; Ode et al. 2008)

ainavas raksta daudzveidība
apsaimniekotība
kultūrvēsturiski elementi
saskaņotība
proporcija
mērogs
efemērais
unikālais u.c.

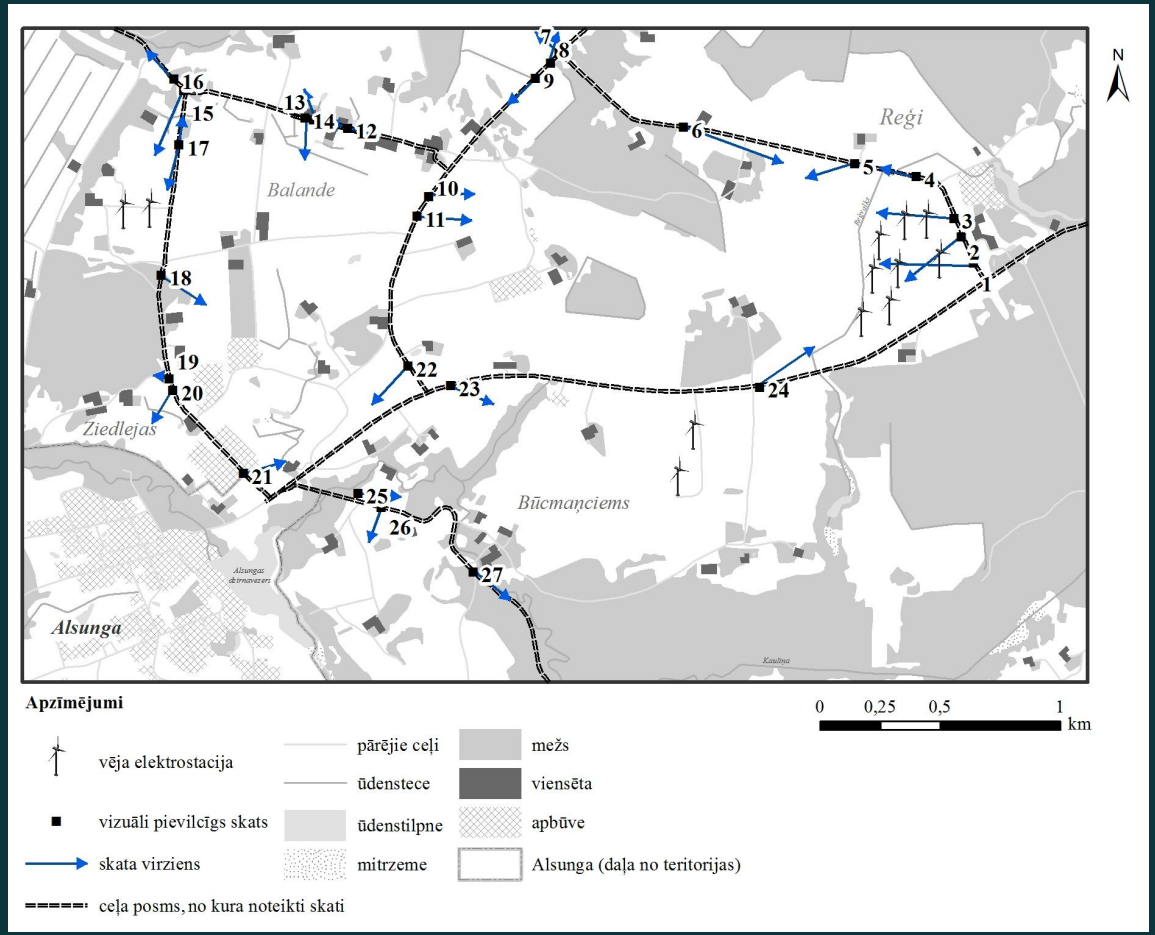

(izstrādājusi autore, izmantojot LĢIA 2011; LĢIA 2014)

Vizuāli pievilcīgs skats ar fonā esošajām VES

VES mazina skata vizuālo pievilcību

Reģu VES grupai iepretim dzīvojošais: “Mēs ar draugiem esam atbraukuši, nu sēdējuši sētā tur lejā tālāk uz deķīša, dzēruši kafiju vai pļāpājuši. Patīkams skats. Es nezinu, nu jau pierasts.”

Būcmaņciema VES grupai iepretim dzīvojošais: „Un no rīta pieceļoties, vai ne. [..] Jā, tieši tā rīta iznākšana. Iznākot no rīta un redzot, ka viņi te griežas. Ja viņi negriežas, tad liekas, ka kaut kas ir noticis, kaut kas nav, ka kaut kas nav kārtībā. Tad saka, vai dieniņ, ka kaut kur ir sabojājušies. Tad tā jūt līdzi, ja. Nu man ir tāda sajūta. Es ar vien uz viņiem paskatos un, re, kur griežas, tātad kaut kāds vējš ir un griežas, un ražo. Un mēs te varam kaut ko ielikt.”

cilvēkiem vienmēr kaut kas nepatīk
nejautāja viedokli
ainavā iekļaujas
pārāk tuvu mājai
murkšķiem samazinājusies dzimstība
skaisti izskatās
troksnis - vējainās naktīs traucē gulēt
nemaz netraucē
sirdslimības
patīk
vistām uz kājām uzmetās bumbuli
ainavas orientieris
vēzis
ietekme nav zināma - laba vai slikta?
mazbērni nebrauc ciemos
troksnis
palīdz noteikt vēja virzienu
radio traucē

Ietekme

1. Ietekme uz ainavu (+)
2. Troksnis (-)
3. Ietekme uz cilvēka veselību un pašsajūtu (-)
4. Ietekme uz dzīvniekiem un putniem (-)
5. Vispārēja ietekme uz apkārtējo vidi (+/-)

(+) galvenokārt pozitīvā izpausmē
(-) galvenokārt negatīvā izpausmē

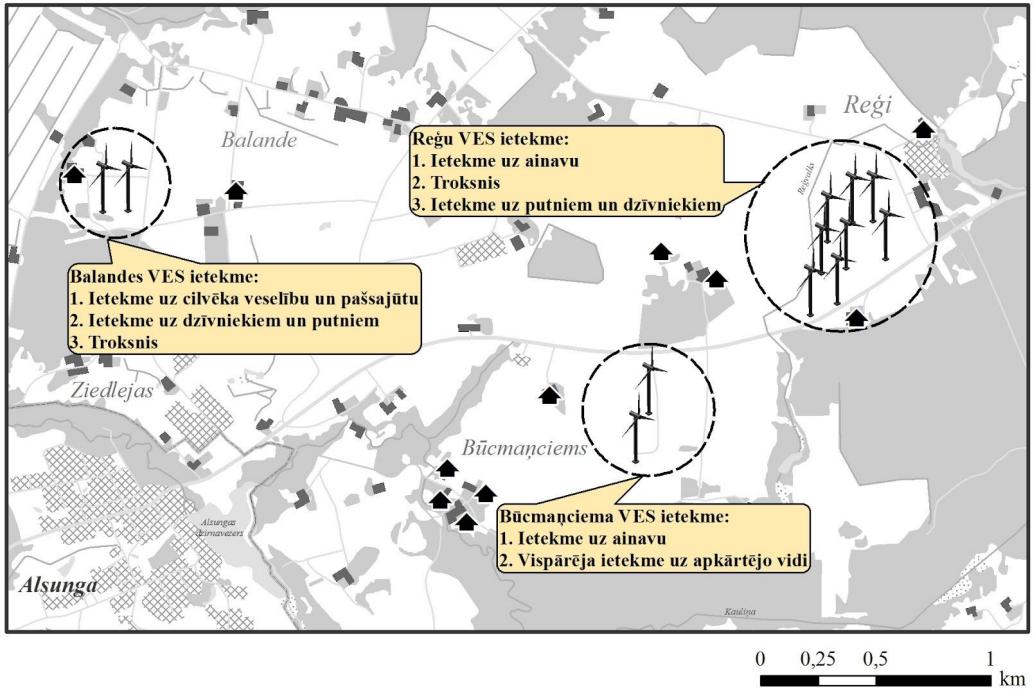

Apzīmējumi

vēja elektrostacija
respondenta mājvieta
ūdenstece
autoceļš P119
ceļš
ūdenstilpne
mitrzeme
mežs
viensēta
apbūve
Alsunga (daļa no teritorijas)
VES grupa
VES ietekmes veidi

(izstrādājusi autore, izmantojot daļēji strukturētās intervijas ar vietējiem iedzīvotājiem; LĢIA 2011; LĢIA 2014)

VES attālumam ir nozīme

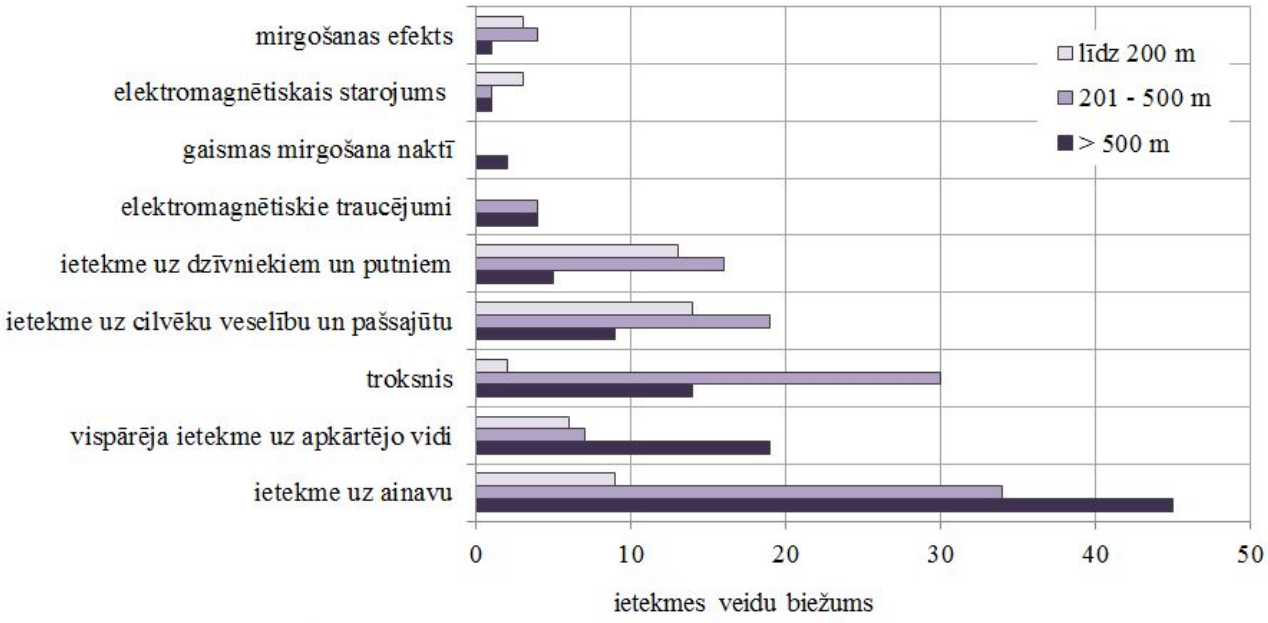

(izstrādājusi autore, izmantojot daļēji strukturētās intervijas ar Aslungas vēja parkam tuvējiem iedzīvotājiem)

līdz 200 m

ietekme uz dzīvniekiem un putniem (-)
ietekme uz cilvēku veselību un pašsajūtu (-)

201 - 500 m

troksnis (-)
ietekme uz cilvēku veselību un pašsajūtu (-)
ietekme uz dzīvniekiem un putniem (-)
ietekme uz ainavu (+)

> 500 m

ietekme uz ainavu (+)

(+) galvenokārt pozitīvā izpausmē
(-) galvenokārt negatīvā izpausmē

Negatīva pieredze ir
Balandes VES tuvumā
dzīvojošajiem iedzīvotājiem
(sliktais piemērs)
Pozitīva pieredze ir
Būcmaņciema VES tuvumā
dzīvojošajiem iedzīvotājiem
(labais piemērs)

Vai ar šodienas skatījumu iedzīvotāji savā mājvietā izvēlētos dzīvot atkārtoti?

Izmantotie informācijas avoti

Bells, S., Nikodemus, O. 2000. *Rokasgrāmata meža ainavas plānošanai un dizainam*. Rīga, Valsts Meža dienests, Lts International Ltd.

Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldes sistēma Ozols. S.a. *Ozols publiskās pieejas versija*. Sk.20.05.2018. Pieejams https://ozols.gov.lv/pubDabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldes sistēma Ozols. S.a. *Ozols publiskās pieejas versija*. Sk.20.05.2018. Pieejams https://ozols.gov.lv/pub

Envirotech 2013. *GIS Latvija 10.2*. Sk.10.05.2018. Pieejams http://www.envirotech.lv/lv/aktualitates/gis-latvija-10-2/

Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra (LĢIA) 2014. *LĢIA Latvijas 5. cikla ortofotokarte*. LU ĢZZF WMS. Sk. 17.04.2018. Pieejams https://www.geo.lu.lv/kartes/

Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra (LĢIA) 2011. *LR topogrāfiskā kartes pārklājums mērogā 1:10 000*. LU ĢZZF WMS. Sk. 17.04.2018. Pieejams https://www.geo.lu.lv/kartes/

Ode, A., Tveit, M.S., Fry, G. 2008. Capturing Landscape visual character using indicators. *Landscape Research*. 33(1). 89 – 117.

Stobbelaar, D.J., Pedroli, B. 2011. Perspectives on Landscape Identity: A Conceptual Challenge. *Landscape Research*. 36 (3), 321 – 339.

Svilpe, K., Kuldīgas attīstības aģentūra, Alsungas novada dome, 2009a. *Alsungas novada teritorijas plānojums: esošā teritorijas izmantošana*. Sk.20.05.2018. Pieejams http://alsunga.lv/uploads/9658Als_pag_esosa_1lapa.pdf

Svilpe, K., Kuldīgas attīstības aģentūra, Alsungas novada dome, 2009b. *Alsungas novada teritorijas plānojums: esošā teritorijas izmantošana*. Sk.20.05.2018. Pieejams http://alsunga.lv/uploads/2097Als_pag_esosa_2lapa.pdf

Svilpe, K., Kuldīgas attīstības aģentūra, Alsungas novada dome, 2009c. *Alsungas un Amales esošā teritorijas izmantošana*. Sk.20.05.2018. Pieejams http://alsunga.lv/uploads/3772ciemi_esosa.pdf

Svilpe, K., Kuldīgas attīstības aģentūra, Alsungas novada dome, 2009d. *Alsungas novada kultūras mantojums*. Sk.20.05.2018. Pieejams http://alsunga.lv/uploads/3596Alsungas_novada_kultpiem.pdf

Svilpe, K., Kuldīgas attīstības aģentūra, Alsungas novada dome, 2009e. *Alsungas novada ainavas*. Sk.20.05.2018. Pieejams http://alsunga.lv/uploads/1072Alsungas_novada_ainavas(1).pdf

Valsts zemes dienests (VZD) 2018. *Kadastra informācijas sistēma*. Sk. 17.04.2018. Pieejams https://www.kadastrs.lv/#

Paldies par uzmanību!